

บทที่ 5

สรุป และอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษา “คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี” โดยมี วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี เปรียบเทียบคุณลักษณะทั่วไปของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ตามประเภทของสถานประกอบการ และเปรียบเทียบคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ตามประเภทของสถานประกอบการ

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ ผู้จัดการฝ่ายช่าง หรือผู้จัดการฝ่ายบุคคล หรือผู้จัดการทั่วไปของสถานประกอบการในเมืองพัทยาจำนวน 339 คน แยกเป็น โรงแรม และที่พัก 297 คน ศูนย์บริการรถและสถานีบริการน้ำมัน 28 คน ศูนย์การค้า 15 คน และสถานบันเทิง 39 คน จากกลุ่มประชากร 339 อาศัยตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607 – 610) และการสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง 183 คน แยกเป็น โรงแรมและที่พัก 138 คน ศูนย์บริการรถ และสถานีบริการน้ำมัน 15 คน ศูนย์การค้า 9 คน และสถานบันเทิง 21 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 คุณลักษณะทั่วไปของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ทัศนคติต่อวิชาชีพ จริยธรรมเชิงวิชาชีพ และความสัมพันธ์กับผู้อื่น

ตอนที่ 3 คุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี แบ่งเป็น 5 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาเครื่องกล สาขาวิชาเครื่องมือกล และซ่อมบำรุง สาขาวิชาโลหะการ สาขาวิชาไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ และสาขาวิชาก่อสร้าง

จากนั้นนำร่างแบบสอบถามเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจแก้ไข เนื้อหาดูจนสำนวนภาษาให้ถูกต้อง โดยได้ตัดข้อคำถามที่ไม่สมบูรณ์ออก 33 ข้อ และนำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไข และเห็นชอบจากคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และครอบคลุมเนื้อหาเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความเที่ยงตรง โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป พบข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) น้อยกว่า 0.5 จำนวน 15 ข้อ จึงตัดทิ้ง จากนั้นนำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไข และได้รับความเห็นชอบแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มทดลองใช้แบบสอบถาม ได้แก่ผู้จัดการฝ่ายช่าง หรือผู้จัดการฝ่ายบุคคล หรือผู้จัดการทั่วไป ของสถานประกอบการที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 33 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation) โดยเลือกข้อที่มีอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป จากการวิเคราะห์พบข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกน้อยกว่า 0.2 มีทั้งสิ้น 22 ข้อจึงตัดทิ้ง และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่า 0.96

สรุปผลการวิจัย

คุณลักษณะทั่วไปของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในเมืองพัทยา โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ 4.26 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่า คุณลักษณะทั่วไปของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ต้องการมากที่สุด คือ ด้านจริยธรรมเชิงวิชาชีพ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ 4.35 รองลงมา ได้แก่ด้านเจตคติต่อวิชาชีพ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ 4.28 และด้านวิสัยทัศน์ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ 4.24 ส่วนคุณลักษณะทั่วไปที่สถานประกอบการ ต้องการเป็นอันดับสุดท้าย แต่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ค่าเฉลี่ย 4.19

ส่วนคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย คือ 2.49เมื่อวิเคราะห์เป็นรายสาขาวิชา พบว่า คุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ต้องการมากที่สุด แต่ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ สาขาวิชาไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ ค่าเฉลี่ย 3.19 รองลงมาได้แก่สาขาวิชาโลหะการ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย คือ 2.41 สาขาวิชาการก่อสร้าง ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย คือ 2.39 และสาขาวิชาเครื่องกลซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย คือ 2.28 ส่วนคุณลักษณะทางวิชาชีพที่สถานประกอบการ

ต้องการเป็นอันดับสุดท้าย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย คือ สาขาวิชาเครื่องมือกล และซ่อมบำรุง ค่าเฉลี่ย 2.20

ผู้จัดการฝ่ายช่าง ผู้จัดการฝ่ายบุคคล และผู้จัดการทั่วไปของสถานประกอบการทั้ง 4 ประเภท ในเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี มีความเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะทั่วไปของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ที่พึงประสงค์ในภาพรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยจำแนกเป็นรายคู่ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ด้านวิสัยทัศน์ คือ สถานบันเทียบกับโรงแรมและที่พัก สถานบันเทียบกับศูนย์บริการรถ และสถานบริการน้ำมัน และสถานบันเทียบกับศูนย์การค้า

ด้านเจตคติต่อวิชาชีพ คือ สถานบันเทียบกับโรงแรมและที่พัก และสถานบันเทียบกับ ศูนย์การค้า

ด้านจริยธรรมเชิงวิชาชีพ คือ ศูนย์บริการรถและสถานบริการน้ำมันกับโรงแรมและที่พัก ศูนย์การค้ากับโรงแรมและที่พัก สถานบันเทียบกับโรงแรมและที่พัก ศูนย์การค้ากับศูนย์บริการรถ และสถานบริการน้ำมัน และสถานบันเทียบกับศูนย์การค้า

ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น คือ ศูนย์การค้ากับโรงแรมและที่พัก สถานบันเทียบกับโรงแรม และที่พัก ศูนย์การค้ากับศูนย์บริการรถ และสถานบริการน้ำมัน และสถานบันเทียบกับศูนย์การค้า

ภาพรวม คือ ศูนย์การค้ากับโรงแรมและที่พัก ศูนย์การค้ากับศูนย์บริการรถและสถาน บริการน้ำมัน สถานบันเทียบกับโรงแรมและที่พัก และสถานบันเทียบกับศูนย์การค้า

ผู้จัดการฝ่ายช่าง ผู้จัดการฝ่ายบุคคล และผู้จัดการทั่วไปของสถานประกอบการทั้ง 4 ประเภท ในเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี มีความเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้สำเร็จ การศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ที่พึงประสงค์ในภาพรวม และรายสาขาวิชา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยจำแนกเป็นรายคู่ ตาม สาขาวิชาดังนี้

สาขาวิชาเครื่องกล คือ สถานบันเทียบกับโรงแรมและที่พัก

สาขาเครื่องมือกล และซ่อมบำรุง คือ ศูนย์บริการรถและสถานบริการน้ำมันกับโรงแรม และที่พัก และสถานบันเทียบกับโรงแรมและที่พัก

สาขาวิชาโลหะการ คือ ศูนย์บริการรถและสถานบริการน้ำมันกับโรงแรมและที่พัก และสถานบันเทียบกับโรงแรมและที่พัก

สาขาวิชาไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ คือ สถานบันเทียบกับโรงแรมและที่พัก สถานบันเทิ ングกับศูนย์บริการรถ และสถานบริการน้ำมัน และสถานบันเทียบกับศูนย์การค้า

สาขาวิชาก่อสร้าง คือ สถานบันเทียบกับโรงแรมและที่พัก

ภาพรวม คือ สถานบันเทียบกับโรงแรมและที่พัก และสถานบันเทียบกับศูนย์การค้า

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม อันเป็นจุดมุ่งหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) โดยคุณลักษณะทั่วไปที่สถานประกอบการในเมืองพัทยา ต้องการเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ รักงานรักหน่วยงาน รู้จักใช้ และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี มีความรับผิดชอบต่องาน มีวินัยในตนเอง เป็นผู้มีพฤติกรรมดีงามในการทำงาน และการอยู่ร่วมกัน ใฝ่เรียนรู้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และการประกอบอาชีพ มีความเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของตน และผู้อื่น มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในอาชีพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ บุคลิกภาพ ทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี และมีมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก และคุณลักษณะทางวิชาชีพที่สถานประกอบการในเมืองพัทยาต้องการเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยตามสาขางาน คือ สาขางานไฟฟ้ากำลัง สาขางานแมคคาทรอนิกส์ สาขางานอิเล็กทรอนิกส์ สาขางานเครื่องกลอุตสาหกรรม สาขางานซ่อมบำรุงเครื่องกล สาขางานก่อสร้าง สาขางานโทรคมนาคม สาขางานโยธา สาขางานยานยนต์ สาขางานโลหะการ สาขางานเขียนแบบเครื่องกล สาขางานเครื่องเรือน และการตกแต่งภายใน สาขางานสถาปัตยกรรม สาขางานตัวถัง และสีรถยนต์ สาขางานสำรวจ สาขางานแม่พิมพ์โลหะ สาขางานเครื่องกลเกษตร สาขางานเครื่องกลเรือ สาขางานแม่พิมพ์พลาสติก และสาขางานชิ้นส่วนเครื่องจักรกลเกษตร เฉลี่ยรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจสืบเนื่องจากสถานประกอบการในเมืองพัทยา ต้องการพนักงานในระดับปฏิบัติการหรือพนักงานทั่วไปที่ไม่จำเป็นต้องใช้ทักษะเฉพาะในด้านใดด้านหนึ่ง หรือถ้าหากสถานประกอบการมีความต้องการทักษะในด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะทาง สถานประกอบการสามารถฝึกอบรมเพื่อให้เกิดความชำนาญเพิ่มเติมได้ หรือรับพนักงานที่จบการศึกษาในระดับที่สูงกว่าเข้ามาทำงาน ทำให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษามีโอกาสได้งานทำหรือทำงานในถิ่นที่อยู่น้อย ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่จึงไม่ได้ออกไปทำงาน ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของวีระพันธ์ สิริพิงษ์ (2541, หน้า 3) ที่พบว่าผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มิได้เข้าสู่ตลาดแรงงานเพื่อใช้ฝีมือแรงงานในการผลิตสินค้าหรือบริการตามความชำนาญที่ได้ร่ำเรียนมา ส่วนใหญ่มุ่งไปสู่การศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และปริญญาตรีต่อไป สอดคล้องกับ รายงานการวิจัยเรื่อง “ภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา” (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2542) ได้ให้ข้อค้นพบที่ใกล้เคียงกัน คือ ผู้จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยส่วนรวมเข้าศึกษาต่อประมาณร้อยละ 61.50 - 67.30 และประกอบอาชีพเพียงร้อยละ 12.80 - 16.63

ดังนั้นรัฐจึงควรจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาให้มีความหลากหลาย สามารถปรับปรุงให้เข้ากับสภาพเศรษฐกิจ และสังคมของแต่ละท้องถิ่นได้ และตอบสนองความต้องการเฉพาะ

ของแต่ละท้องถิ่นได้ สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 มาตราที่ 43 ที่ให้องค์กรปกครองท้องถิ่น และเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ที่กำหนดให้มีการจัดการศึกษาให้หลากหลาย และเหมาะสม กับผู้เรียน และจัดหลักสูตรอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ โดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545 - 2549) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคน และการคุ้มครองทางสังคม มีสาระสำคัญ คือปรับปรุง การจัดหลักสูตรให้มีความหลากหลาย ยืดหยุ่น สามารถปรับให้สอดคล้องกับสภาพ และความ ต้องการของท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. สถานศึกษาควรจัดให้มีการบูรณาการคุณลักษณะทั่วไปอันได้แก่ วิสัยทัศน์ เจตคติต่อ วิชาชีพ จริยธรรมเชิงวิชาชีพ และความสัมพันธ์กับผู้อื่นเข้ากับทุกรายวิชา
2. จัดให้มีการติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของนักเรียน นักศึกษาที่สำเร็จ การศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรให้ สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ
3. ควรพัฒนาครูผู้สอนให้มีโอกาสศึกษาดูงาน และฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

1. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเฉพาะเมืองพัทยา จึงควรมีการวิจัยลักษณะนี้ ในพื้นที่อื่นเป็นแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ของประเทศ เพื่อให้ผลการวิจัยเป็นการวิจัยที่น่าเชื่อถือ และนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง
2. ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการคุณลักษณะทางวิชาชีพของสถานประกอบการ ในเมืองพัทยายู่ในระดับน้อย จึงควรวิจัยเพื่อหาสาเหตุหรือปัจจัยที่ทำให้ความต้องการคุณลักษณะ ทางวิชาชีพอยู่ในระดับน้อย